

Doa, Epuka na Uripoti Ulaghai

Kitabu cha Udanganyifu

kwa Wakimbizi na Wahamiaji Hivi Karibuni

Tume ya Shirikisho la Biashara (FTC) ni wakala wa serikali ambao hulinda watu dhidi ya ulaghai na ulaghai.

Hapa kuna ishara za onyo za ulaghai. Ukiona mojawapo ya ishara hizi, acha. Zungumza juu yake.

Iwapo ulitapeliwa au unafikiri uliona ulaghai, piga 877-382-4357, na ubonyeze 3 kwa lugha nyingine, kisha 0 kwa lugha zaidi— au nenda kwa [ReportFraud.ftc.gov](https://www.ftc.gov/report-fraud).

Ishara za Onyo za Ulaghai

Je, mtu fulani alikuahidi kazi - ikiwa utamlipa?

Kamwe usimlpe mtu yeyote anayekuahidi kazi, cheti ambacho kitakupatia kazi, au ufikiaji wa siri wa kazi. Hao ni matapeli.

Je, mtu fulani alisema anatoka kwa wakala wa serikali, na akakutishia au kudai pesa?

Serikali haipigi simu kukutishia au kudai pesa.

Je, kuna mtu alisema anaweza kukusaidia kushinda

Diversity Visa Lottery ili kupata Kadi ya Kijani?

Ni bure kutuma maombi na washindi huchaguliwa bila mpangilio. Hakuna mtu anayeweza kuongeza nafasi yako ya kushinda.

Je, notario ilijitolea kukusaidia na hali yako ya uhamiaji?

Ikiwa unahitaji ushauri wa kisheria kuhusu hali yako ya uhamiaji, nenda kwa wakili au mwakilishi aliyeidhinishwa. Kamwe notario.

Je, ulipigiwa simu, barua pepe, maandishi au ujumbe kwenye mitandao ya kijamii ukisema kuwa umeshinda kitu fulani? Ila kuna ada?

Usilipe tuzo. Huo ni ulaghai. Utapoteza pesa zako.

Je, mtu alikuomba ulipe kwa kadi ya zawadi, uhamisho wa pesa kupitia kampuni kama vile Western Union au MoneyGram, au sarafu ya cryptocurrency?

Walaghai pekee ndio wanaosema unapaswa kulipa kwa njia hiyo. Usifanye hivyo.

Je, ulipata hundi kutoka kwa mtu aliyekuomba umrudishie sehemu ya pesa?

Usimpe mtu pesa kama malipo ya hundi. Cheki za uwongo zinaweza kuonekana halisi na kudanganya benki. Utalazimika kulipa pesa.

Je, ulipigiwa simu, barua pepe, maandishi au ujumbe wa mitandao jamii ukiuliza kadi yako ya mkopo, akaunti ya benki au nambari ya Usalama wa Jamii?

Uswahi kutoa maelezo hayo kwa mtu yeyote anayeuuliza kupitia simu, barua pepe, maandishi au mitandao ya kijamii.

Jilinde Na Habari Zako

- Usibebe karatasi zako muhimu au kadi za kitambulisho nawe.
- Usibofye viungo katika barua pepe, maandishi, au ujumbe wa mitandao ya kijamii isipokuwa kama una uhakika unajua ni nini.
- Usiamini kitambulisho cha anayepiga. Walaghai wanaweza kufanya jina au nambari yoyote ionekane kwenye kitambulisho chako cha anayepiga.
- Usitume pesa kwa mtu yeyote anayepiga simu, barua pepe au SMS na kusema yuko na serikali.
- Muhuri wa serikali haimaanishi kuwa tovuti ni rasmi. Tafuta [.gov](https://www.usa.gov) katika anwani.
- Kamwe usilipe fomu za uhamiaji kutoka kwa serikali ya U.S. Wako huru.
- Ikiwa unafikiri mtu aliiba kitambulisho chako, tembelea [IdentityTheft.gov](https://www.identitytheft.gov) kwa msaada.

Ripoti ulaghai kwa Tume ya Biashara ya
Shirikisho katika
ReportFraud.ftc.gov au piga
877-382-4357, na ubonyeze 3 kwa lugha
nyingine, na kisha 0 kwa lugha zaidi.

Kwa nini kuripoti ulaghai?

Ripoti yako husaidia kulinda watu unaowajali. Husaidia FTC kuzi-
ma walaghai na kuzuia wengine kulaghaiwa.

Pata maelezo zaidi kuhusu kuepuka ulaghai:
consumer.gov

Federal Trade Commission
consumer.gov
Agosti 2022
August 2022